

St.prp. nr. 9

(2005–2006)

Om bistand i forbindelse med jordskjelvet i Sør-Asia

*Tilråding fra Utenriksdepartementet av 25. november,
godkjent i statsråd samme dag.
(Regjeringens Stoltenberg II)*

1 Innledning

Stortinget har bevilget 300 mill. kroner utover saldert budsjett for internasjonal bistand for inneværende år til hjelpearbeidet i forbindelse med naturkatastrofer i Asia, Mellom-Amerika og Afrika, jf. St.prp. nr. 3 (2005-2006) og Innst.S. nr. 5 (2005-2006).

Av tilleggsbevilgningen er 200 mill. kroner benyttet til hjelpearbeidet i Pakistan, hvorav 90 mill. kroner til FN.

De gjenværende midler fra tilleggsbevilgningen er benyttet til bistand til Mellom-Amerika og Afrika. I tillegg legger Utenriksdepartementet opp til å foreslå omdisponeringer på 40 mill. kroner på bistandsbudsjettet inneværende år til hjelpearbeidet forbindelse med jordskjelvkatastrofen i Pakistan.

På det tidspunkt Stortinget behandlet tilleggsbevilgningen til disse naturkatastrofene, hadde man ennå ikke full oversikt over omfanget av den humanitære situasjonen etter jordskjelvet. Over 73 000 mennesker er drept og om lag 70 000 er skadet bare i Pakistan. Nærmere 3,5 millioner mennesker er omfattet av katastrofen. Ødeleggelsene på boliger, offentlige bygninger og annen infrastruktur er enorme. Skadene er særlig omfattende i pakistansk del av Kashmir og i Pakistans North West Frontier Province.

I følge FNs nødhjelpskoordinator vil vinteren snart gjøre det nær sagt umulig å nå flere av de hardest rammede områdene. Hele den kommende

vinteren må inkluderes i nødhjelpsfasen i den forstand at det handler om overlevelse. Dette skiller denne katastrofen fra andre, f. eks. tsunamien i Det indiske hav, der selve nødhjelpsfasen varte relativt kort tid.

Manglende bidrag fra det internasjonale samfunn skaper en svært kritisk situasjon ettersom vinteren nå er i ferd med å sette inn. Dersom man ikke når frem med byggematerialer, telt, brensel, tepper, mat, vann og andre nødhjelpsartikler til disse områdene innen kort tid, kan et stort antall personer omkomme i tillegg til de som omkom under selve jordskjelvet.

De omfattende og akutte merbehovene som følge av lav internasjonal respons, geografiske forhold og tidspunkt på året, kan ikke håndteres utelukkende ved omdisponeringer innenfor bistandsbudsjettet for 2005. Regjeringen foreslår derfor en tilleggsbevilgning på inntil 260 mill. kroner til bistand i forbindelse med jordskjelvet i Sør-Asia. Samlet vil Norges bidrag til nevnte katastrofe da utgjøre om lag 500 mill. kroner i 2005.

2 Behovet for bistand

FN, Røde Kors og frivillige hjelpeorganisasjoner har så langt fått svak respons internasjonalt på sine appeller om støtte til de jordskjelvrammede områdene. Særlig bidragene til FN er små. Av FNs

utvidede humanitære appell på totalt 550 mill. US dollar, var det pr. 14. november bare kommet inn 121 mill. US dollar, om lag 22 prosent.

Dette går særlig ut over FNs oppgaver på transport- og logistikksiden, et kritisk punkt i nødhjelpsarbeidet, spesielt i forhold til de hardest rammede og vanskelig tilgjengelige områder i Pakistan. Det er imidlertid også behov for nødhjelp i lavereliggende områder.

FNs nødhjelpskoordinator kom den 3. november med en sterk appell til Norge og andre giverland om å støtte de mest essensielle nødhjelpsaktiviteter, herunder Verdens matvareprograms logistikkoperasjon. EU og EU-landene hadde pr. 14. november bidratt med om lag 730 mill. kroner. Av disse har Sverige bidratt med om lag 90 mill. kroner, Danmark med om lag 112 millioner og Finland med om lag 30 mill. kroner.

I tillegg til de umiddelbare behov for humanitær bistand i jordskjelvsområdet, er det også behov for å etterfylle nødhjelpslagre som er tømt i første fase av hjelpearbeidet.

3 Nærmere om den norske støtten

For å oppnå størst mulig grad av samordnet innsats og koordinering, tar Regjeringen sikte på å kanalisere tilleggsbevilgningen gjennom FN. Verdensorganisasjonens arbeid blir koordinert gjennom FNs

kontor for humanitær koordinering, i samarbeid med pakistanske myndigheter.

Andre aktører som Røde Kors og etablerte frivillige organisasjoner gjør en uvurderlig innsats i nødhjelpsarbeidet etter jordskjelvet og har tidligere i hjelpearbeidet mottatt betydelig støtte fra Utenriksdepartementet.

De foreslåtte midlene vil bli brukt i samsvar med de prioriteringer som FN setter opp. Prioritet vil bli gitt til logistikk, brensel, vann og sanitær, husly, primærhelse og mat. Det vil være viktig å ivareta kvinners deltakelse og imøtekomme barns spesielle behov.

4 Forslag om tilleggsbevilgning

For å kunne imøtekomme det prekære og omfattende behovet for humanitær bistand etter jordskjelvet i Pakistan, ber Regjeringen om en tilleggsbevilgning på 260 millioner kroner over kap. 163 Nødhjelp, humanitær bistand og menneskerettigheter, post 70 Naturkatastrofer.

Utenriksdepartementet

t i l r å r :

At Deres Majestet godkjenner og skriver under et framlagt forslag til proposisjon til Stortinget om bistand i forbindelse med jordskjelvet i Sør-Asia

Vi HARALD, Norges Konge,

s t a d f e s t e r :

Stortinget blir bedt om å gjøre vedtak om bistand i forbindelse med jordskjelvet i Sør-Asia i samsvar med et vedlagt forslag.

Forslag

til vedtak om bistand i forbindelse med jordskjelvet i Sør-Asia

I

I statsbudsjettet for 2005 gjøres følgende endringer:

Utgifter:

Kap.	Post	Formål	Kroner
163		Nødhjelp, humanitær bistand og menneskerettigheter	
	70	Naturkatastrofer, <i>kan overføres</i> , økes med fra kr 920 000 000 til kr 1 180 000 000	260 000 000

=====

